

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3144/2020. (V. 15.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.V.35.458/2017/15. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A dr. Baffia Gergely Gábor és dr. Szomolai Csaba jogtanácsosok által képviselt Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) indítványozó alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.V.35.458/2017/15. számú ítélete ellen, és kérte annak alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. A panasz a támadott bírói döntéseket az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, C) cikk (1) bekezdésével, R) cikk (2) bekezdésével, XXVIII. cikk (1) bekezdésével, XXVIII. cikk (7) bekezdésével és 28. cikkével tartotta ellentétesnek.
- [3] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az ügy háttereként előadta, hogy a 2013. október 1-jén hatályba lépett a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MNB tv.) 2014. február 25. napjától hatályos 13. § (11) bekezdése lehetővé tette a kiadmányozási jog átruházását az MNB által alkalmazott vezetői megbízással rendelkező személyre. Az ügyrend a kiadmányozás fogalma körében rögzítette a döntés jogát és meghatározta, hogy a különböző döntéseket milyen szinten kell meghozni. Az indítványozó 2014. február 25. napjától kezdődően ezen ügyrendben foglaltak szerint járt el.
- [4] Az indítványozó az MNB tv. 62. §-ában, 64. § (1) bekezdés b) pontjában, 64. § (4) bekezdése alapján – hivatalból – ellenőrzési eljárás keretében célvizsgálatot indított egy bank egyik volt igazgatósági tagjával szemben. A vizsgálatot követően meghozott H-JÉ-I-B-149/2015. számú határozat (a továbbiakban: Határozat) az igazgatósági tagot felügyeleti bíróság megfizetésére kötelezte. Az érdemi döntés az MNB nevében eljáró Pénzügyi Stabilitási Tanács (a továbbiakban: PST) felhatalmazása alapján került meghozatalra. A határozatot dr. Windisch László alelnök írta alá és MNB alelnöki pecséttel látta el.
- [5] Az igazgatósági tag keresetében az indítványozó határozatának hatályon kívül helyezését kérte, azzal az indokkal, hogy az indítványozó érdemi döntését „nem tisztességes eljárás eredményeként hozta meg”, ezért az semmisnek tekintendő. Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletében a Határozatot hatályon kívül helyezte. Érdemi döntését azzal indokolta, hogy a Határozat semmis, mert az érdemi döntést a jogszabály testületi hatáskörbe, azaz a PST hatáskörébe utalja, illetve megállapította azt is, hogy sérült az igazgatósági tag tisztességes eljáráshoz való joga. Az indítványozó felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat meghozatalára utasítását kérte.
- [6] A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és az indítványozót új eljárás lefolytatására utasította. A Kúria döntésének lényegét a kiadmányozás fogalmának értelmezése képezi, álláspontja szerint a kiadmányozási jogkörben eljáró személynek csak aláírási joga van, amely aláírási jog nem tartalmaz döntési jogosultságot, csupán tanúsítja azt, hogy a kiadott döntés hiteles, egyező tartalmú azzal az eredeti példánnyal, amelyet a hatáskör címzettje hozott és aláírt. A Kúria kiemelte, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény „egyértelmű szabályozására” tekintettel nem látott indokot az Alaptörvény 28. cikk alkalmazására.
- [7] Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria kifogásolt ítéletében figyelmen kívül hagyta az MNB tv. 13. § (11) bekezdésével kapcsolatos jogalkotói célt, ezzel a megsértette az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésében és 28. cikkében foglaltakat, továbbá az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében és (7) bekezdésében foglalt jogait, valamint érdemben ellehetlenítették az indítványozónak az Alaptörvény 41. cikk (2) bekezdésében foglalt feladata teljesítését, amely sérti az indítványozó sarkalatos törvény garantálta függetlenségét

és feladatkörét. Az indítványozó kérte továbbá annak megállapítását, hogy az MNB tv. 13. § (11) bekezdésével összefüggésben a kiadmányozás kizárólag aláírásként történő értelmezése a jogalkotói céllal ellentétes.

- [8] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [9] A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [10] A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság tanácsa az alábbiakat állapította meg.
- [11] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a 23/2018. (XII. 28.) AB határozat mindenkire kötelező érvénnyel [vö. Abtv. 39. § (1) bekezdés] kimondta, hogy „az Alaptörvény 28. cikkében foglalt, észszerű és gazdaságos célra vonatkozó jogszabály-értelmezési kötelezettségeknek az MNB tv. 13. § (11) bekezdésében foglalt kiadmányozás fogalmának azon értelmezése felel meg, amely lehetővé teszi a PST érintett hatósági döntései meghozatalának delegálását” (Indokolás [31]).
- [12] Az Alkotmánybíróság megjegyzi továbbá, hogy a Kúria Közigazgatási-Munkaügyi-Polgári Jogegységi Tanácsa a Kúria Közigazgatási-Munkaügyi Kollégiumának vezetője által indítványozott, a közigazgatási határozatok semmisségével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló jogegységi eljárásban 2019. január 15-én meghozta az 1/2019. KMPJE jogegységi határozatát (a továbbiakban: jogegységi határozat). Ennek III.5.3. pontjában a jogegységi tanács rögzíti, hogy „[a] kiadmányozási jog gyakorlása tehát az egyedi döntés meghozatalát és természetesen aláírását jelenti, [...] amely jelentés eltér a kiadmányozás iratkezelési fogalmától [vö.: 335/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet 52–54. §], mert ez utóbbi értelemben az az aláírt döntés további példányainak hitelesítését és a hatóságon kívülre szóló, ügyfelekkel, eljárásban résztvevő harmadik személyekkel, stb. való közlést, az irat részükre történő továbbítását, lényegében az irat kiadását jelenti (iratkezelési fogalom).” Az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdése értelmében „[a] rendes bírósági szervezet legfőbb szerve a Kúria, amely biztosítja a rendes bíróságok jogalkalmazásának egységét, a rendes bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz.”
- [13] A fentiek következtében a támadott ítéletében kifejtett jogi álláspont az új eljárás során nem érvényesíthető, így az alkotmányjogi panaszban kifejtett alaptörvény-ellenes sérelem a jelen ügyben lefolytatott új eljárásban nem ismétlődhet meg.
- [14] Ennek következtében az alkotmányjogi panasz sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-elleneséget, sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem vet fel.
- [15] 3. Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel az alkotmányjogi panaszt, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, visszautasította.

Budapest, 2020. április 28.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
előadó alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1135/2018.